

I. szám.

XXIX. évfolyam.

Budapest, 1912. január 15.

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Egész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egylet,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújvári Vivó-s Torna-Egylet,
Győri Csónakázó-Egylet,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csónak-Korcs.-Egylet,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egylet,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszók-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- és Vivó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egylet,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Bécsi Kerékpár-Egylet,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátorajauhelyi Korcs.-Egylet,
Selmedzi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- és Vivóegyes.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székestehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egylet,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Újvidéki Kerékpár-Egylet,
Veszprémi Torna-Egylet,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE

A ferenczvárosi fiúk győzelme.

Berlin, Hamburg, Bréma labdarugói hódol-
tak meg a Ferenczvárosi Torna Club labda-
rugói előtt; Londonban, a labdarugás hazájá-
ban is jól megállták helyüket. Athlétáink, vivóink,
uszóink, evezőseink külföldi dicső szereplése
után a legnépszerűbb sportban aratott eme
győzelmeket, mondhatjuk az egész ország mű-
veltebb közönsége lázasan leste s most lelke-
sen üdvözlö a győzteseket.

Magasabb szempontból nézve talán sok
savanyu lélek előtt kicsinyesnek tűnhetik fel
ez az országos győzelmű mámor, melyet Lon-
don, Berlin, Hamburg lakosaiból összesen nem
nézett végig annyi ember, mint mennyi nálunk
egy vasárnapi rendes mérkőzésen egy pályán
megjelenik. Annyi igaz e savanyu bölcsesség-
ből, hogy nemzeti hiuságunknak kevés is elég
a lelkesedésre, de viszont az is igaz, hogy
sport szempontjából e győzelem nem kicsiny
dolog. S ha már más téren nemzetünknek
nem kínálkozik babér, annál jobban örülünk
a sport igazságos, a nagy politikától távol eső
küzdelmén elért győzelmeinken.

De a sportszemponton kívül is azért örü-
lünk magyar fiúk versenygyőzelmének, mert

az ifjúságnak iskolai testi nevelésére is jótékony
hatást gyakorol

Sok szülő gyermekeinek testgyakorlatára
csak azután kezd figyelmet fordítani, mikor a
versenyeken látja a küzdőket. A versenyek
közönségének 50 százaléka maga soha semmi-
féle sportot sem üz és nem is üzött. Eleinte
fiai kedvéért, később a maga mulatságáért is
kijár a versenyekre, s pár évvel olyan lelkes
sport-barát lesz, ki gyermekei erősödéséért
mindent megtesz.

De van a nyilvános versenyzésnek az
iskolai testgyakorlat szempontjából még más
jelentősége is. Itt látja be mindenki, hogy igazi
testi nevelésről csak akkor lehet szó, ha a
nevelendő maga is testben nevelkedni, erő-
södni akar. Ne higgye azt egy zopfös német
tornatanár se, hogy a testgyakorlatokat recepte
szerint adagolni lehet. Pl. a mai rendszerünk
szerint a német, svéd, angol módszerek bár-
mily keveréke mit sem ér, ha csak beveszi a
gyerek. Vagyis mit sem érnek az olyan gyakor-
latok, melyet a fiú nem úgy üz, mint kellene
s csak addig gyakorolja, amíg a parancs tart.

Csak az olyan testi nevelésnek lesz nagy
eredménye, melyet a fiúk kedvvel üznek s melyet
az életben a maguk kedvéből is üzni fognak.

Nem értjük a félelmet, mely az ifjúságot a versenyzéstől félti. Hisz a versenyzés ad lelket az önerősítésnek, enélkül sem egyén, sem nemzet nagygyá nem is lehet. Az igaz, hogy az ifjúság versenyzését korlátozni kell, de ez könnyebb és hálásabb, mint természetes jogában és kedvtelésében való gátlás.

Azután az, ki a nemzet erősödését szíven viseli, gondoljon a pár ezer középiskolai tanulón kívül a nemzet sok millió ifjára, kiknek nem adhatunk a hátuk mögé méregdrága német és svéd tornaszereket. Ezeket a fiukat pedig épen úgy kell edzeni, mint a kiválóbb helyzetűeket. A sok ezer kereskedelmi, ipari alkalmazott már maga is kezd gondoskodni testi erősítéséről, de a vezetők is tehetnének érdekükben annyit, hogy a népoktatási kötelezettség alatt gyermekeiket a természetes mozgások révén a sportok barátaivá tennék.

A ferenczvárosi fiuk legtöbbje országunkra fénytvető győzelmét nem az iskolában szerzett sportkedvből szerezte, hanem a maga igyekezetéből és társai példájából. Mért ne jőjjön tehát az iskola is, hogy a felkelt lelkesedést ő is szolgálja? Mikor ezt megteheti anélkül, hogy az oly sokat fennhangoztatott általános testképzésnek valamit is ártana.

Diákok a sport-clubokban.

Aradon néhány felsőkereskedelmi iskolai tanulót kicsaptak az intézetből azért, mert pénzt loptak s azt a sportemberek körében eldorbézolták. Ezzel kapcsolatban az aradi középiskolák igazgatóságai szigorúan eltiltották a növendékeket a sport-clubok tagságától.

E mögött a jelentéktelennek látszó kis hiradás mögött diáktársadalmunk egyik súlyos problémája rejtezik. A sport valóságos szenvedélylyé nőtte ki magát a magyar diákok körében és bizony diákjaink inkább a sportegyletek, mint az iskolai önképzőkörök üléseit látogatják és a tankönyvek helyett a mindinkább terjedő sportlapokat tanulmányozzák. Közben pedig maguk is versenyeznek, footballoznak, usznak, athletizálnak stb. — a vizsgákkal pedig nem tudnak megbirkózni, nem képesek még az elégségesre föltett léczet sem átugrani.

Ennél is nagyobb baj, hogy a testgyakorlást nem a maguk körében üzik diákjaink, hanem a legkülön-

bözőbb sportegyesületekben. Ott pedig, lévén teljes szülői és tanári felügyelet nélkül, a tornán meg miegyében kívül mást is megtanulnak az ifju honpolgárok; megtanulnak dorbézolni, lumpolni és amit testük erősítésében megnyertek a vámon, azt elveszítik a réven. De hogy egyébként is milyen következményei lehetnek az ilyenfajta sportegyesületi mulatozásoknak, azt az aradi eset mutatja.

Nem vagyunk az öreg tanár bácsikkal együtt azon az ósdi véleményen, hogy t. i. fusson a ló, uszon a hal, a diák pedig tanuljon; mivelhogy az ifjúság testi erősítésére nemzeti érdekből szükség van. De ezt sem szabad tulságba vinni, azután meg mire való az a középiskolai tornatanár, ha arra nem, hogy növendékeinek az iskolán kívül is irányítója legyen. Mert a mostani állapotok türhetetlenek. Különösen itt Pesten, de a vidék ebben a dologban is hűségesen utánozza a fővárost.

A pesti középiskola három felső osztályában majd mindenki tagja valami cifranevű sportegyletnek. Ha — sportnyelven szólva — nem „fenomén“ az a diák, akkor még csak jut, ha jut egy kis ideje a tanulásra is. De ha „rekorder“, akkor mentse meg az Isten szegény szüleit . . . Az első győzelmek teljesen elcsavarják a fiu fejét, mindennap „trainingel“, gyakorolja magát, készül a versenyre. Este azután holtra fáradtan vánszorog haza, vacsorázik, lefekszik. A könyvnek persze feléje se néz. Ha azután eljön a verseny napja, akkor „rekordot javít“, mely esemény magától értetődőleg titulus bibendi és legalább is éjfélig tartó murit von maga után. Hogy azután hány év alatt végzi el az iskolát, az már más lapra tartozik. Van egy gimnázista ismerősöm, aki többszörös uszóbajnok, egyletével a külföld nagy városait sorra megjárta, még Londonba is eljutott. De már háromszor ismételt osztályt és még jó pár évbe kerül, míg leteszi az érettségit. A latinhoz és matematikához nem sokat konyit, de annál jobban ért az iváshoz és a kártyához. Egyik leghíresebb sportegyletünk tagja.

A diákok sportegyleti működése és nyilvánosság előtti szereplése teljesen megérte arra, — hogy megszűnjön. Van ugyan a középiskolai Rendtartásnak egy paragrafusa, mely eltiltja az ifjúságot minden iskolán kívüli egylet tagságától. De ez a paragrafus írott malaszt csupán, azért a direktorok szemet hunynak. Hadd töltsse kedvét a gyerek! És nem gondolják meg, hogy ezáltal csak kárt okoznak, mert az a diák, ha versenyre készül, nem tanul bizony egy betűt se, azután a sportclubok nem aszkéta szerzetesekből válogatják tagjaikat. Mindent tanul ott a diák, csak jót nem!

Egyszerű orvossága van ennek a beteges sport-szenvedélynek: Érvényt kell szerezni a Rendtartás tiltó paragrafusának. Köt legyen ütünk egy csapásra: megmentjük fiainkat az elzülléstől és vi-szaadjuk az

iskolának. Mert abból nem fog megélni, hogy a 100 yardot egyötöd másodpercczel gyorsabban ussza meg, mint a kollégája!

Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy a sport abbahagyására kényszerítsük őket! Dehogyan! A mértéketes testedzésnek óriási jelentősége van, különösen ebben a degenerált, nyavalyás korban. De sportoljanak, ne versenyezzenek. És csinálják ezt a testgyakorlást az iskolában, a tornatanár felügyelete és vezetése alatt! Alakítsanak ifjúsági sportegyesületeket az iskola kebelében. Sőt itt még versenyeket is rendezhetnek. A tanár tudni fogja a mértéket a testgyakorlásban és hagy időt a tanulásra is. Így azután ifjainkat megmentjük a nekik nem való társaságoktól és élvezetektől és elejét vesszük az aradihoz hasonló eset ismétlődésének.

P. H.

Athletika. Torna. Vívás.

A M. A. Szövetség atletikai szakosztálya jan. 9-én este Stankovits Szilárd elnöklete alatt ülést tartott, amelyen többek között a következő fontosabb határozatokat hozta:

1. A szakosztály felhatalmazza az elnököt arra, hogy tárgyaljon az osztrák atletikai szövetséggel oly irányban, hogy még ez év folyamán egy osztrák-magyar atletikai mérkőzés létesüljön.

2. A szakosztály 1912. évre handicappereknek a tanács elé a következőket terjeszti kinevezés végett: Lázár József, Herczog Ede, Tömpe Benő; a két másik handicapperi állás betöltésére a szakosztály később tesz javaslatot.

3. Az atletikai bajnokságokat június 16-án, a mezei futó-bajnokságot pedig márczius 17-én rendezi az idén a MASz. A mezei verseny távja 12—13 km. lesz.

4. A szakosztály a tavasz folyamán az olimpiai szabályok szerint is engedélyez versenyeket (staféta-váltás bottal, kétkézes dobás stb.).

5. Tudomásul veszi a MASz., hogy a Nyiregyházi Ath. V. C. a vidéki csapatok részére kiírt vándordíjat (4×100 staféta) december 17-én megrendezte.

6. Az 1912. év első felében rendezendő összes versenyek terminusai az olimpiára való tekintettel kivételesen már január hó 29-ikéig bejelentendők.

7. A MASz. a debreczeni T. E.-nek a MAK. elleni Bocskai-díj féle óvását elutasítja azon az alapon, hogy a másik két egyesület sem fizetett tétet, míg a MASz. első felhívására a verseny előtt három nappal a téteket beküldötte.

8. Hitelesíti Faczinek Ferencz által Aradon 2 angol mértföldön elért 10 p. 11.4 mp. rekordját.

9. Szobota október 8-án Kassán 100 yardon

elért 10 mp.-es idejét alapos mérlegelés után nem hitelesíti.

10. Új rekordnak fogadja el Ujlaki Rezső (TAC.) 53.10 méteres középfogásos gerelyvetését.

11. A versenyt rendező egyesületek a verseny bejelentésénél a versenyszámok egymásutánját is tartoznak a szövetség tudomására hozni.

12. A szövetség felhívására az egyesületek versenyjelentéseiket három napon belül beküldeni tartoznak. Ennek elmulasztása esetén az egyesület összes versenyzői versenyzési joguktól felfüggesztetnek mindaddig, amíg az egyesület a felhívásnak eleget nem tesz.

13. A versenyek nevezési díjait a szakosztály a következőkben állapítja meg: legfőlebb díszített ezüst érmekkel díjazott versenyen 2 korona; vándorvagy tiszteletdíjas versenynél 3 korona; aranyérmes versenyeknél és kerületi bajnokságoknál 4 korona.

Továbbá stafétafutásnál futónkint 2 korona, de maximum 20 korona, csapatversenynél pedig benevezett versenyzőkként 3 korona.

14. Aki egyszer már a szövetség által engedélyezett álnév alatt indult, az az egész év folyamán ugyanezen a néven tartozik versenyezni.

A MAC. atletikai osztálya január hó 6-án tartotta évi közgyűlését, amely a tagok nagyszámu részvételével folyt le. A közgyűlés az osztály vezetőségét a következőkben választotta meg: igazgató Zuber Ferencz, igazgató-helyettes és előadó dr. Szerelemhegyi Jenő, kapitány Krempels Viktor, osztálytagok Lázár József, Simon Pál bajnok, Csurgay István, Veres Imre.

Amateur világrekordok. Hivatalosan elismert világrekordok tulajdonképpen nincsenek, mert az a testület, egy atletikai világsszövetség, amely azokat ellenőrizni, illetve hitelesíteni hivatva volna, nem létezik. A stockholmi olimpiád alkalmával tervezik egy nemzetközi atletikai szövetség megalakítását. A mostani világrekordoknak nevezett eredmények, az eddig elért legjobb teljesítmények, amelyek semmiféle fórum által hitelesítve nincsenek. Ezek a legjobb eredmények két csoportra oszthatók és pedig az angol mértékegység és méterrendszer alapján elérték. Angol szisztém szerint mérik a rekordokat Északamerika, Ausztrália, Délafrika, Canada és Angliában, méterrendszer szerint pedig Közép-Európában.

Az alábbiakban ismertetjük a középeurópai méterrendszer szerinti világrekordokat.

100 méteres síkfutás: Walker (Délafrika) 10.4 mp. 1909. I.

200 méteres síkfutás: A. Hahn (Amerika) 21.6 mp. 1904. IX.

300 méteres síkfutás: Rau (Németország) 36 mp. 1911. VII.

400 méteres síkfutás: Halswell (Anglia) 48.4 mp. 1908. VII.

500 méteres síkfutás; Faillot (Franciaország) 1 p. 06.8 mp. 1905. IV.

800 méteres síkfutás: Sheppard (Amerika) 1 p. 52.8 mp. 1908. VII.

1000 méteres síkfutás: Bjöm (Svédország) 2 p. 35.8 mp. 1910. IX.

1500 méteres síkfutás: Wilson (Anglia) 3 perc 52.8 mp. 1908. V.

2000 méteres síkfutás: Bouin (Franciaország) 5 p. 39.8 mp. 1911. XI.

3000 méteres síkfutás: Bouin (Franciaország) 8 p. 49.3 mp. 1911. XI.

5000 méteres síkfutás: Bouin (Franciaország) 15 p. 11.4 mp. 1911. XI.

7500 méteres síkfutás: Bouin (Franciaország) 28 p. 04 mp. 1911. XI.

10 km.-es síkfutás: Bouin (Franciaország) 30 p. 58 mp. 1911. XI.

15 km.-es síkfutás: Bouin (Franciaország) 47 p. 49.6 mp. 1911. XI.

25 km.-es síkfutás: Svanberg (Svédország) 1 óra 30 perc 12.2 mp. 1903. IV.

40.2 km.-es (marathoni táv.) síkfutás: Johansson (Svédország) 2 óra 31 perc 12 mp. 1909. IX.

Fél órás síkfutás: Bouin (Franciaország) 9.719 kilométer.

1 órás síkfutás: Shrubbs (Anglia) 18.741 km.

2 órás síkfutás: Crossland (Anglia) 32.885 km.

1000 méteres gyaloglás: H. Müller (Németország) 3 perc 51 mp. 1909. X.

2000 méteres gyaloglás: H. Müller (Németország) 7 perc, 32.2 mp. 1909. VI.

3000 méteres gyaloglás: Gunia (Németország) 12 p. 37 mp. 1908. X.

5000 méteres gyaloglás: Gunia (Németország) 21 p. 46.3 mp. 1908. X.

7500 méteres gyaloglás: Gunia (Németország) 34 p. 05 mp. 1908. X.

10 km.-es gyaloglás: Gunia (Németország) 45 p. 43.5 mp. 1908. X.

15 km.-es gyaloglás: H. Müller (Németország) 1 óra 11 perc 10 mp. 1909. X.

100 km.-es gyaloglás: Ross (Anglia) 10 óra 88 perc 11 mp. 1911. XI.

Magasugrás nekifutással: Sweeney (Amerika) 1 m. 97 cm. 1895.

Magasugrás nekifutás nélkül: Ewry (Amerika) 1 m. 66.5 cm. 1900.

Távolugrás nekifutással: O. Connor (Anglia) 7 m. 61 cm. 1901.

Távolugrás nekifutás nélkül: Ewry (Amerika) 3 m. 48 cm. 1904.

Rudugrás: L. Scott (Amerika) 3 méter 96 cm. 1910.

Súlydobás: Roose (Amerika) 15 méter 17 cm. 1908.

Diszkosz: Sheridan (Amerika) 44 méter 01 cm. 1908.

Gerely, svéd styl.: Lemming (Svédország) 57 m. 33 cm. 1910.

Gerely, szabad stylus: Kovács (Kőcán) Magyarország 60 m. 64 cm. 1911.

Kalapácsvetés: Grath (Amerika) 57 m. 13 cm. 1911.

A Magyar Testgyakorlók Köre sportpálya részv. társasága Brüll Alfrédnek, a MTK elnökének vezetése alatt tartotta alakuló ülését, melyen a részvényjegyzők tömegesen vettek részt és örömmel vették tudomásul, hogy a teljes 200.000 korona jegyzése biztosítva van és erre ezideig a törvény által előírt 30 százalék helyett 92 ezer korona már be is fizettetett. Galgóczi Heteés Antal, a pályabizottság agilis elnöke, ezután a kiküldött kandidáló bizottság javaslatát terjesztette elő és a kinevezendő igazgatóságba a következő részvényeseket ajánlotta: Brüll Alfréd, Röscher Alfréd Edvin, Galgóczi Heteés Antal, Rosenberg Emil, Kohner Jenő, Gara Artur és dr. Schreier Jenőt. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel járult hozzá a kandidálók javaslatához, éppen úgy egyhangúlag választotta meg a felügyelőket és a választmányt.

Brüll Alfréd lelkes beszéde zárta be a közgyűlést, mely után a clubtagok tömegesen vettek részt a társasvácsorán, hol nagy bizalommal beszéltek a gyönyörűnek ígérkező pályának jövőjéről, mely hivatva lesz ismét egy hatalmas lépéssel előbbre vinni a magyarok szép sportját.

Vívás az egyetemen. A BEAC. új vívótermében a karácsonyi szünet alatt befejezték az összes szükséges átalakításokat, úgy, hogy a vívósport főiskolai hiveinek egy teljesen modern felszerelésű, hygienikus terem áll rendelkezésére.

A január hó elején megkezdett új vívókurzusra máris tömegesen jelentkeznek az egyetemi ifjúság és eképen a régi gárda mellett új lelkes vívógeneráció kerül dr. Gerentsér László egyetemi vívómester keze alá. A BEAC. a főiskolai vívósport fejlesztése érdekében minden lehetőt elkövet, elsőrangú mestereket tart és a versenyzésre megérett vívóit a jövőben még fokozottabb mértékben fogja országos és egyéb versenyeken indítani. Emellett a szegénysorsu, tandíjmentes egyetemi hallgatókról sem feledkezik meg, akik hetenként háromszor ingyenesen vívóoktatásban részesülnek.

Labdarugás.

A FTC. Németországban.

FTC — Hertha : 4 : 2. (3 : 1.)

Berlini pályákon szokatlanul nagy publikum, — mintegy 4000 néző jelenlétében — folyt le a mérkőzés, amely az FTC harmadik győzelmét hozta meg. A mérkőzés színhelye a Britannia pályája volt, amely 110 m. hosszú és 60 m. széles és az egyik kapu felé lejtős.

A két csapat a következő összeállításban játszott :
FTC :

		Ungár		
	Rumbold		Manglitz	
Weinber		Bródy		Payer
Weisz	Pataky	Korody	Schlosser	Borbás
Hertha :				
Wagner	Zargus	Voigt	Haase	Geissler
	Schulz	Leiserowitsch		Junglow
	Schreiber		Wirt	
		Richnow		

A FTC mindjárt támadólag lép föl, de veszedelmes lerohanásai daczára is látszik rajta, hogy a sikos talajon nem tud kellő biztonsággal mozogni, aminek következtében a legveszedelmesebbnek megindult kombinációi apró gikszeréken hiusulnak meg. Schlosser állandóan ketten fogják — Leiserowitsch és Junglow és így természetesen hosszú ideig kellőleg akcióbba lépni nem tud. Annál inkább dolgoznak azonban társai, különösen Borbás és Weisz. A hatodik perczben a FTC csatársor a német támadás közben igen előrenyomult német védelmet átfutja és egy baloldaltól becenterezett labdát Weisz óriási erővel vágja a kapuba. 1 : 0. Az eredmény tempófokozásra készíti a mieinket, amelynek azonban hosszú ideig nincs eredménye. Közben a Hertha Geissler és Haase révén vezet támadásokat, de Payer és Ungár kitűnő védőjátékán minden támadás megakad.

A harminczkettedik perczben Schlosser elfut Wirt mellett és éles lövéssel megszerzi a második goalt, ami annyira fellelkesíti a mieinket, hogy azok vehemesen belefeküdve a játékba, valósággal bombázzák a német kaput, amelyet azonban Richnow nagy bravurral véd. A 38. perczben Weisz lerohan és beadását Korody pompás fejessel a goalba továbbítja. A félidő utolsó perceiben a Hertha támad és a 44-ik perczben Bródy händséből kifolyólag megítélt tizenegyessel az első goalt szerzi meg.

Félidő : 3 : 1 a FTC javára.

A második félidőt a FTC, — igen okosan — nem játsza az első félidőhöz hasonló tempóban. A mezőnyt mindjobban széthuzza, ami jobbára már csak lerohanásokra számító csatársorának inkább megfelel. A 18-ik perczben Borbás lefut és czenterezését Schlosser a negyedik goallá értékesíti. A győzelmet már

bebiztosítottnak látó magyar csapat csatársora ezután már igen lanyha játékot folytat. A védelem jó ideig ellenáll a Hertha támadásainak, de mindinkább kifáradva, a 35-ik perczben beengedi a második goalt. Bíró : Lönndorf (Berliner BC) volt, aki amellelt, hogy rosszul bíraskodott, még pártos is volt.

A nézők között igen sok volt a magyar, akik minduntalan hatalmas tüntetést rendeztek a FTC legényei mellett. De nem fukarkodott ezzel a német közönség sem, mert a derék magyar tizenegy valóban megérdemelte az elismerést.

FTC — Preussen : 7 : 2. (5 : 1.)

Az előző napi fagy kissé engedett s a vasárnap még havas pálya sáros és lucskos volt s az idő sem volt oly szép napsütéses, mint vasárnap.

Ennek daczára 5000 néző jelent meg a Britannia pályáján s ez az angolok vendégszereplése alkalmával is alig látott nagy tömeg óriási érdeklődéssel és a németeknél ritka izgatottsággal várta a mérkőzés megkezdését.

A ferencvárosiak mindjárt az első perczekben vehemesen támadnak, de csakhamar érzik, hogy Preussen védelme erősebb, mint Hertha védelme volt, amit bizonyít, hogy minden erőfeszítés daczára sem tudnak eredményt elérni. A 11 perczben Borbás lerohanása sikerül s mikor a tizenhatos vonalnál Gelbhaar megtámadja, leadja a labdát Korodynak, aki szökik és az első goalt lövi.

Felállás után Preussen támadását Rumbold leszereli s a magyar támadás kornert eredményez. Weisz kornerét Pataki a 14-ik perczben goallá értékesíti.

Néhány kemény Preussen rohamot nagyobbreszt Manglitz tart fel, majd Schlosser, Korody és Pataki szép középjátékkal a német goal elé nyomulnak s Schlosser a 22-ik perczben egy csavart lövéssel megszerzi a harmadik goalt. A goalok gyors egymásutánja nagy erőfeszítésre bírja Preussent, balszárnjuk remekül támad s Weinber csak a kapu felé tudja a labdát gurítani, Ungár egy pillanatig tétováz s mire kifut, már Völkeré a labda, aki az üres goalba lövi.

A játék állása 3 : 1.

Preussen a sikeren felbuzdulva, ismét támad s Bródynak teljes önfeláldozására van szüksége, hogy a szélsők által minduntalan czenterezett labdákat a kapu elől eltávolítsa.

A 32-ik perczben végre ismét a magyarok jutnak szóhoz s Borbás beadását Pataky lapos lövéssel a goalba továbbítja.

Hat perczcel reá Schlosser a félidő ötödik goalját lövi.

A második félidő 10-ik perczében Schlosser a kapu jobb felső sarkába lövi a labdát, majd a ma-

gyarok két kornert érnek el. A 21-ik perczben Droz áttör s goalt lő, mire a FTC heves ostrommal válaszol, mely három percz mulva Pataky révén a hetedik goalt eredményezi.

A FTC Angliában.

FTC — Woking 3:2 (2:0).

London, jan. 8.

A Woking saját pályáján (London külvárosában) az angol amateur viszonylatokhoz képest nagy érdeklődés mellett volt a mérkőzés, amelynek folyamán a magyar csapat minden tekintetben jobbnak bizonyult ellenfelénél.

A magyarok az első percekben minden elfogultság nélküli tüzes játékot mutatnak és csakhamar nyilvánvaló lesz, hogy a magyar csapat tényleg külföldi klasszist képvisel ezuttal angol ellenfelénél. Az angolok kapusa, Adams ugyancsak nehéz munkát végez, de feladatát fényesen teljesíti. A sok támadás azonban végre is meghozza a maga gyümölcsét és Korody két ízben is védhetetlenül juttatja a labdát angol földön az angol hálóba.

Helycsere után nagy a magyar fiukban a lelkesedés, de még nagyobb a fáradtság. Különösen a védelem mondja hamar föl a szolgálatot, amely kénytelen engedni az angolok ostromának, úgy, hogy két ízben akad meg a labda Ungár hálójában. Ez azonban nem befolyásolja a magyarok győzelmét,

mert dr. Borbás már előre gondoskodott a harmadik goalról, úgy, hogy a magyarok a második félidőben csupán arra törekedtek, hogy a győzelmet megőrizték, ami sikerült is nekik.

English Wanderers — FTC 4:1 (2:0).

London, jan. 10.

Három-négyezer főnyi közönség előtt a Chelsea pályán mérkőzött a FTC kitűnő ellenfelével, az English Wandererssel. A FTC már eleve meghandicapelve ment a küzdelemben, mert kitűnő háttvédje, Rumbold, a hétfői sérülés következtében nem játszhatott s helyet a tartalék Geiser töltötte be. A magyar csapat azonban így is nagyszerű munkát végzett és önfeláldozó munkájával teljesen kiérdemelte az angol közönség zajos ovációit.

Az első félidőben a fenomenális angol csatár sor két goalt tudott rugni, amelylyel szemben a zöld-fehérek nem jutottak goalhoz, úgy hogy a félidő 2:0 végződött az angolok javára.

Helycsere után mindenki a magyar csapat összeroppanását várta, nagy meglepetésre azonban a magyar fiuk mindvégig bírták az óriási iramot és az angolok két goaljával szemben a félidőben Borbás révén a 13-ik perczben sikerült egy goalt is rugniok.

Mindkét csapat várakozáson felüli nagyszerű játékot produkált és a közönség nagy ovációban részesítette a magyar fiukat.

VADÁSZFEGYVEREK

! TELEFON !
112—69

! Csakis elsőrendű gyártmányok !

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
utazási cikkek és távcsöveket
csekély havi törlesztésre

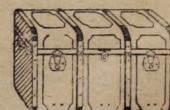
szállít

NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

! TELEFON !
112—69

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest keleti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest keleti p. u.-ra.

Dél előtt					Dél után				
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	hová	vonat- szám	óra	perc	vonat neme	hová
1110	5	45	sz. v.	(Balatonfüred, {Tapolca	612	12	20	sz. v.	Arad, Tövis, M.-Sziget
310	5	50	>	Hatvan	1008	12	20	>	(Zágráb, Fiume, {Bród, Sarajevo
22	6	20	>	Bicske	314	12	30	>	Hatvan
302	6	25	gy. v.	Ruttka, Poprád-Felka	10	12	35	>	Szombathely, Wien
8	6	40	sz. v.	Wien, Graz, Sopron	912	12	50	>	Ujvidék, Bród
1502	6	45	gy. v.	Kassa, Csorba	1504	1	20	gy. v.	Kassa, Poprád-Felka
1506	6	55	sz. v.	Kassa, Csorba	316	1	35	sz. v.	Gödöllő
1002	7	00	gy. v.	(Fiume, Torino, Róma, {Pécs, Vinkovce	1304	1	40	gy. v.	Fehring, Graz,
602	7	05	>	Arad, Brassó	604	2	00	>	Arad, Bukarest
906	7	10	>	Belgrád, Sofia	4	2	05	>	Wien, Paris
402	7	20	>	(Stryj, Lemberg, {Maramaros-Sziget	404	2	15	>	(Satoraljaiújhegy, {Lemberg, Kassa
1302	7	25	>	Fehring, Graz, Triest	916	2	20	sz. v.	Kiskörös
312	7	30	sz. v.	Gödöllő	318	2	20	>	Hatvan
908	7	45	>	Belgrád, Sofia, Bród	320	2	30	>	Pécel
608	8	00	>	Arad, Brassó	26	2	30	>	Bicske
406	8	10	>	Munkács, Lawoczne	512	2	40	>	Szolnok
508	8	20	>	Kolozsvár, Brassó	1902	2	55	gy. v.	Tapolca, Sarajevo
1906	8	25	>	Tapolca, Eszék, Bród	304	3	00	>	Ruttka, Berlin
306	8	35	>	Ruttka, Berlin	904	3	20	>	(Belgrád, {Konstantinápoly
1706	8	55	>	(Maramarossziget, {Stanislaw	1022	3	30	v. v.	Paks
2	9	20	gy. v.	Wien, Sopron	18	4	25	sz. v.	Komárom
24	11	55	sz. v.	Bicske	322	4	25	>	Gödöllő
*) Nagykátától Szolnokig csak szombaton közlekedik.					606	5	00	gy. v.	Arad, Tövis
*) Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.					410	5	10	sz. v.	Miskolc
*) Csak szombaton közlekedik.					6	5	15	gy. v.	(Győr, Sopron, {Szombathely, Wien
					324	5	20	sz. v.	Gödöllő
					514*)	5	40	>	Nagykátá, Szolnok
					308	5	55	>	Ruttka, Berlin
					914	6	05	>	Szabadka, Topolya
					1004	6	15	gy. v.	(Zágráb, Fiume, {Róma, Napoli
					510	6	15	sz. v.	Kolozsvár, Brassó
					326	6	25	>	Pécel
					328	6	40	>	Hatvan
					918	6	45	>	Kunszentmiklós-Tass
					516*)	6	55	>	Nagykátá, Szolnok
					28	7	00	>	Bicske
					1708	7	10	>	M.-Sziget, Stanislaw
					16	7	20	>	Győr, Triest
					332	7	35	>	Hatvan
					1006*)	7	40	gy. v.	Zágráb, Fiume
					1508	8	00	sz. v.	Kassa, Csorba
					1908	8	25	>	Pécs, Bród
					334	8	40	>	Gödöllő
					518*)	9	05	>	Szolnok
					1306	9	15	>	Győr, Graz
					610	9	30	>	Arad, Brassó
					1510	10	00	>	Kassa, Csorba
					336	10	05	>	Pécel
					910	10	10	>	Belgrád, Sofia
					1010	10	25	>	Fiume, Napoli
					408	10	25	>	Kassa, Lemberg
					12	10	50	>	Szombathely, Wien
					338	11	10	v. v.	Ruttka, Berlin
					614	11	25	sz. v.	Arad, Debreczen
					422	11	35	v. v.	Kassa, Szerencs
A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról Délután.									
330	7	05	sz. v.	Gödöllő					

Dél előtt					Dél után				
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	honnan	vonat- szám	óra	perc	vonat neme	honnan
339	5	10	v. v.	Berlin, Ruttka	323	12	10	sz. v.	Gödöllő
645	5	20	tszsz.	Debreczen, Nvárad	611	12	30	>	Bukarest, Arad
309	5	30	sz. v.	Hatvan	911	12	40	>	Ujvidék
1905	5	30	>	Bród, Eszék, Pécs	301	12	50	gy. v.	Berlin, Ruttka
609	5	45	>	Brassó, Arad	903	1	00	>	Konstantinápoly, Bród
909	5	45	>	Sofia, Bród, Belgrád	401	1	05	>	Satoraljaiújhegy
19	5	55	>	Torbágy	7	1	10	sz. v.	Wien, Sopron
313	6	00	>	Pécel	601	1	25	gy. v.	Bukarest, Arad
17	6	05	>	Komárom	1	1	30	>	London, Paris, Wien
1707	6	15	>	Stanislaw, M.-Sziget	1901	1	40	>	Sarajevo, Bród
11	6	25	>	Wien	1301	2	10	>	Graz, Fehring
407	6	30	>	(Lemberg, Kassa, {Maramarossziget	325	2	15	sz. v.	Hatvan
1007	6	50	>	Fiume	1501	2	30	gy. v.	Lemberg, Kassa
315	6	50	>	Gödöllő	327	4	20	sz. v.	Pécel
1505	7	00	>	Csorba, Kassa	329	5	25	>	Gödöllő
1305	7	10	>	Graz, Fehring	15	6	25	>	Győr
509	7	20	>	Brassó, Kolozsvár	3	6	35	gy. v.	Wien, Graz
919	7	25	>	Kunszentmiklós-Tass	507	6	40	sz. v.	Brassó, Debreczen
317	7	30	>	Gödöllő	421	6	55	v. v.	Szerencs
319	7	40	>	Hatvan	907	7	20	sz. v.	Sofia, Belgrád, Bród
21	7	45	>	Bicske	305	7	35	>	Bukarest, Arad
1003	8	00	gy. v.	Róma, Triest, Fiume	25	7	45	>	Berlin, Ruttka
1509	8	15	sz. v.	Csorba, Kassa	405	8	00	>	Lawoczne, M.-Sziget
1021	8	20	v. v.	Paks	1009	8	05	>	Fiume, Bród, Pécs
515	8	35	sz. v.	Bukarest, Kolozsvár	1705	8	20	>	Stanislaw, M.-Sziget
321	8	45	>	Hatvan	9	8	45	>	Wien, Graz
13	9	20	>	Győr	1507	8	50	>	Csorba, Kassa
307	9	25	>	Berlin, Ruttka	27	9	00	>	Bicske
1005*)	9	35	gy. v.	Fiume, Tapolca	331	9	10	>	Pécel
913	9	55	sz. v.	Szabadka	303	9	20	gy. v.	Berlin, Ruttka
5	10	05	gy. v.	(Bruck-K., {Szombathely, Sopron	29	9	28	sz. v.	Triest, Szekesfehervár
409	10	20	sz. v.	Miskolc	1001	9	35	gy. v.	Róma, Fiume
23	10	45	>	Bicske	603	9	35	>	Brassó, Arad, Stanislaw
605	11	25	gy. v.	Arad	915	9	45	sz. v.	Kiskörös
*) Fiumé. Adony-Pusztaszabolcsig csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.					403	9	55	gy. v.	Lemberg, M.-Sziget
*) Csak hétfőn közlekedik.					905	10	00	>	Sofia, Belgrád
					1303	10	10	>	Graz, Triest
					333	10	25	sz. v.	Gödöllő
					517	10	35	>	Nagykátá
					1503	10	50	gy. v.	Csorba, Kassa
					1907	10	55	sz. v.	(Vinkovce, Pécs, {Tapolca
A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Dél előtt.									
511*)	4	40	sz. v.	Tapiósúly-Tapiósáp					
513	5	00	>	Nagykátá					
311	5	50	>	Gödöllő					
917	6	15	>	Kunszentmiklós-Tass					

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest nyugoti p. u.-ról.

Érvényes 1911 október 1-től.

Érvényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest nyugoti p. u.-ra.

Dél előtt					Dél után				
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	hová	vonat- szám	óra	perc	vonat neme	hová
152	5	15	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	164	12	05	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
122	5	25	»	Érsekújvár	714	12	10	»	Szeged
154	5	35	»	Vác	1404	12	20	gy. v.	Zsolna, Berlin
718	5	40	»	Szeged, Zsolnok	138	12	25	sz. v.	Nagyvaros
4102	6	10	»	Esztergom	4106	12	30	»	Esztergom
156	6	20	»	Rákospalota-Ujpest	166	1	00	»	Rákospalota-Ujpest
6502	6	35	»	Lajosmizse, Kecskemét	168	1	30	»	Dunakeszi-Alag
102	6	50	k. ost. ex. v.	Wien, Paris, Ostende	4114	1	50	»	Piliscsaba
506	7	00	gy. v.	(Nagyvárad, Brassó (Körösmező	106	2	00	gy. v.	Wien, Paris
1402	7	05	»	Zsolna, Berlin	504	2	05	»	(Szatmár-Németi, (Kolozsvar, Brassó
104	7	55	»	Nagyszombat, Wien	126	2	10	sz. v.	Parkany-Nana
158	8	05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	170	2	15	»	Rákospalota-Ujpest
708	8	15	gy. v.	Orsova, Bázias	4108	2	20	»	Esztergom
712	8	30	sz. v.	Temesvár, Karánsebes	108	2	30	gy. v.	Wien
134	8	45	»	Nagyvaros	120	2	35	sz. v.	Galánta
4104	9	05	»	Esztergom	704	2	40	gy. v.	Bukarest, Bázias
114	9	20	»	Wien, Berlin	722	2	45	sz. v.	Czegled
160	9	40	»	Rákospalota-Ujpest	6506	2	50	»	Lajosmizse, Kecskemét
112	11	05	»	Rákospalota-Ujpest	140	3	55	»	Szob
6504	11	15	»	Lajosmizse, Kecskemét	174	4	10	»	Rákospalota-Ujpest
116	12	00	»	Wien	716	4	30	»	Szeged
*) Csak vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 12-ig közlekedik. *) Vasár- és ünnepnap előtti hétköznapiokon közlekedik. *) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik. *) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.					110	5	15	gy. v.	Wien
					142	5	20	sz. v.	Nagyvaros
					724b)	5	40	»	Czegled
					176	5	50	»	Rákospalota-Ujpest
					128	6	00	»	Parkany-Nana
					724a)	6	10	»	Czegled
					144	6	15	»	Nagyvaros
					724	6	35	»	Czegled, Ocsa
					4110	6	40	»	Esztergom
					726	6	45	»	Czegled, Zsolnok
*) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik. *) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.					1406	6	50	gy. v.	Pozsony, Zsolna, Berlin
					130	6	55	sz. v.	Parkany-Nana
					178	7	20	»	Rákospalota-Ujpest
					728	7	35	»	Czegled
					6508	7	40	»	Lajosmizse
					710	8	05	»	Bukarest, Bázias
					132	8	10	»	Vác
					182	8	20	»	Dunakeszi-Alag
					4112	8	30	»	Esztergom
					1408	8	40	»	Zsolna, Berlin
*) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon közlekedik. *) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.					118	9	30	»	Wien, Paris
					502	9	35	gy. v.	Bukarest, Stanislaw
					184	10	00	sz. v.	Dunakeszi-Alag
					706	10	15	gy. v.	Szeged, Bázias, Bukarest
					720	10	30	sz. v.	Kiskunfélegyháza
					902a)	11	20	k. ost.	(Belgrad,
					146	11	25	ex. v.	(Konstantinápoly
					702a)	11	30	sz. v.	Nagyvaros
					702b)	11	30	k. ost.	Bukarest, Konstantin.
					702c)	11	30	ex. v.	Bukarest, Konstantin.
A vonatok indulása Buda-Császárfürdőre.									
4002	6	10	sz. v.	Esztergom	4006	12	15	sz. v.	Esztergom
4004	8	54	»	Esztergom	4014	12	57	»	Piliscsaba
					4008	2	11	»	Esztergom
					4010	6	30	»	Esztergom
					4012	8	22	»	Esztergom

Dél előtt					Dél után				
vonat- szám	óra	perc	vonat neme	honnan	vonat- szám	óra	perc	vonat neme	honnan
151	5	05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	165	12	50	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
723	5	25	»	Czegled	137	1	20	»	Nagyvaros
725	5	35	»	Czegled	703	1	25	gy. v.	Bukarest, Bázias
4101	5	50	»	Esztergom	103	1	40	»	Paris, Wien
133	5	55	»	Nagyvaros	503	1	50	»	(Tóvis, Kolozsvar, (Szatmár-Németi
725a)	6	00	»	Czegled	167	1	55	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
153	6	05	»	Rákospalota-Ujpest	4107	2	05	»	Esztergom
6507	6	10	»	Lajosmizse	169	2	40	»	Dunakeszi-Alag
721	6	20	»	Szolnok, Czegled	171	3	00	»	Rákospalota-Ujpest
901b)	6	25	k. ost.	Konstantinápoly, Belgrad	6503	3	40	»	Kecskemét, Lajosmizse
701b)	6	30	ex. v.	Konstantinápoly, Bukarest	713	4	05	»	Temesvár J., Szeged
135	6	35	sz. v.	Nagyvaros	139	4	10	»	Nagyvaros
1407	6	40	»	Berlin, Zsolna	4109	5	05	»	Esztergom
709	7	15	»	Bukarest, Bázias	175	5	15	»	Rákospalota-Ujpest
125	7	20	»	Parkany-Nana	215	5	30	tszsz.	Érsekújvár
727	7	25	»	Czegled	115	5	55	sz. v.	Wien, Berlin
501	7	30	gy. v.	(Bukarest, Kolozsvar, (Máramarossziget	1403	6	20	gy. v.	Berlin, Zsolna
155	7	35	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	177	6	30	sz. v.	Rákospalota-Ujpest
113	7	40	»	Paris, Wien	707	6	35	gy. v.	Orsova, Bázias
4103	7	45	»	Esztergom	105	6	40	»	Wien
6501	7	50	»	Kecskemét, Lajosmizse	107	7	10	»	Wien
157	7	55	»	Vác	711	7	10	sz. v.	Bázias, Temesvár
127	8	00	»	Parkany-Nana	179	8	00	»	Rákospalota-Ujpest
719	8	35	»	Kiskunfélegyháza	4113b)	8	10	»	Piliscsaba
129	8	45	»	Nagyvaros	143	8	20	»	Nagyvaros
159	9	10	»	Dunakeszi-Alag	131	8	30	»	Parkany-Nana
705	9	20	gy. v.	Szeged	109	9	05	gy. v.	Wien
1401	9	40	»	Berlin, Zsolna, Pozsony	4111	9	25	sz. v.	Esztergom
4105	9	55	sz. v.	Esztergom	6505	9	30	»	Kecskemét, Lajosmizse
161	10	25	»	Rákospalota-Ujpest	181	9	35	»	Dunakeszi-Alag
715	10	40	»	Szeged	1405	9	45	gy. v.	Berlin, Zsolna
119	11	15	»	Galánta	505	9	55	»	(Brassó, Nagyszombat, (Kolozsvar, Stanislaw
163	11	50	»	Rákospalota-Ujpest	145	10	25	sz. v.	Vác
*) Erkezik minden kedden, szerdán, pénteken és vasárnapon. *) Erkezik minden hétfőn, csütörtökön és szombaton. *) Vasár- és ünnepnapokon bezárólag november 12-ig közlekedik.					6513	10	30	»	Ocsa
					117	10	35	»	Wien
					717	11	00	»	Temesvár
					101	11	05	k. ost.	(London, Ostende,
					185	11	25	sz. v.	(Paris, Wien
									Dunakeszi-Alag
A vonatok érkezése Buda-Császárfürdőre.									
4001	5	53	sz. v.	Esztergom	4017	2	40	sz. v.	Esztergom
4003	7	18	»	Esztergom	4019	5	20	»	Esztergom
4005	10	04	»	Esztergom	4019b)	7	21	»	Piliscsaba
					4011	9	31	»	Esztergom

Előfizetési díj:

Negyedévre — 2 kor.
Félévre — 4 kor.
Égész évre — 8 kor.

Egyes szám 40 fill

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Főmunkatárs: KÁRPÁTI BÉLA.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal
IX., Üllői-ut 119. sz.
földszint 2.

Megjelen július és
augusztus kivételével
havonta kétszer.

Achilles Sport-Egylet
Aradi Korcsolyázó-Egylet
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egylet,
Kolozsvári Athletikai Club

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Úszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egylet,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Nepiun Bpesti Evező-Egylet,
Ó-Becsei Kerékpár-Egyesület,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
Selmeczi Akad. Athleta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi Torna- s Vivóegy.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletikai-Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai-Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A lósport és az embersport.

Gerenday György, a magyar ifjúságnak egyik leglelkesebb barátja, testnevelésünknek, versenyügyeinknek hosszú éveken át legbuzgóbb munkása, egy szerencsés gondolattal pénzt akar teremteni a nemzeti erősödésre. Törvényjavaslatot dolgozott ki, hogy a felemelendő totalizátor-adónak bizonyos hányada az ifjúság testi erősödésére legyen fordítandó. A tervezetet minden illetékes minisztérium a legnagyobb jóindulattal tárgyalta és így remélhető, hogy a szép eszméből pénz lesz.

Gerenday nevét munkás, eddigi életével is feledhetetlenné tette, ezen eszméjével pedig nemzeti elismerésre tesz szert. Mert aki csak egy kis időt is szentelt a mi ügyünknek, aki csak itt-ott hallott is beszélni a testnevelésről, mindenütt azt hallhatta, hogy nagyon szép gondolataink, terveink vannak, hanem szegények vagyunk, nincs pénzünk; nem tehetünk semmit sem.

Ha kérdezzük: miért nincsen állami tornatanárképzőnk, miért nincsenek verseny- és játéktereink, miért egészségtelenek tornatermeink, miért nincsenek iskolai uszodák, miért nincsen a fiuknak sportruhájuk, sporteszközeik, miért nem rendezzük meg nemzeti ünnep-

szamba menő ifjúsági versenyünket, miért nem küldhetők ki tornatanáraink a külföldre tanulni, — s még számos „miért“-re mindig csak az a felelet: Nincs pénzünk!

Dehát most Gerenday terve szerint remélhetjük, hogy lesz. Mi már előre félünk, hogy e remélt nagy összeg hovafoordítása körül a magyar ember veszekedő természete felébred és az ügynek ártó ellenségeskedést szül. — A medve bőrére nem illik előre sem alkudni, sem inni; de annyit legyen szabad kijelenteni, hogy a külön vett iskolai testnevelés ne nyomja el, ne uralja az ifjúságnak az iskolán kívül való edzési ügyét. Továbbá azt is jóelőre ki kell jelentenünk, hogy a középiskolai testgyakorlatok ne feledtessék el velünk a sokkal fontosabb népiskolai testgyakorlatokat.

A pénzkérdést azonban sok esetben csak kifogásként szokták hangoztatni, mikor valami véghezviteléhez nincs kedv és munkavágy. Itt nem volna ártalmas, ha a tervezett Testnevelési Tanács minél előbb megalakulna, mert ez intézmény új erőt adhatna testgyakorlati törekvéseinkhez. A Tanácstól nem kell félni az iskolákat, mert ezek ugyanis a minister keze és felügyelete alatt maradnak, de egyleti sportunknak országos szervezésében nagy dolgot művelhetne.

Ne gondolja ugyanis a dolgot nem ismerő, hogy a főváros nagyon is hangosan hirdetett, csekken üzletszerű sportzaja testgyakorlatainak országos felvirágzását jelenti; sőt a nagy ujsági lármának még a főváros sportoló ifjainak a száma sem felel meg. A verseny zaja, a tudósítások élénksége nem fedi az egyleti tagok kevés számát.

A Testnevelési Tanácstól várjuk, hogy a versenyrendezés mellett az egyleteket ráfogja venni a kevésbé hangos, külsőleg kevésbé hálás, de belsőbb egyleti élet üzésére. Azt szeretnők látni, hogy ne az egyletek szaporodjanak, hanem a meglevő egyletek tagszáma emelkednék.

Gerenday György saját egyletében megmutatta, hogy a versenyző és a csak gyakorlatozó tagok száma mint tartható egyensúlyban. Ez az egyensúly azt jelenti, hogy az egylet nem a versenyzésért alakult, hanem a testi erősödésért; a verseny ennek csak eszköze.

A lósport által nyújtandó haszonnál ne felejtsük el, hogy a lóversenynél is ugy kellene lennie a dolognak, hogy a verseny a lótenyésztés emelésére szolgáló intézmény.

A tanulók katonai tájékoztatása.*)

Az armádia mostanában azon dolgozik, hogy a férfinemet még azelőtt hódítsa meg a maga számára, mielőtt katonai szolgálatát megkezdene, tehát suhanczkorában. A katonai rendszerű nevelést, főképpen a czéllövészetet, már bevezette a polgári iskolákba. Ez volt az első lépés. A másodikat a múlt nyáron, még Schönaich hadügyminister tette meg, megengedvén, hogy szeptembertől kezdve a közép- és felsőiskolák tanulói, illetve hallgatói tanáraik vezetése és a tisztek kalauzolása mellett a katonai intézményeket és gyakorlatokat megtekinthessék. Elmehetnek a hadsereg muzeumába, a térképészeti intézetbe, a katonai iskolákba és a kaszá nyákba. Megnézhetik a gyalogság és a tüzérség éles patronnal való hadszerű lövészetét s a többi fegyvernemek gyakorlatait. Kirándulhatnak a nevezetes csataterekre, ahol tisztek szakszerű magyarázatából ismerhetik meg az ott lezajlott eseményeket. Ezt az engedélyt az osztrák kultuszminister elfogadta

*) Mindenben helyeseljük e cikk eszméit, de a lapunkban az ismétlő népiskolákra és a tanítók kiképzésére nézve hangzottak elveket fenntartjuk.

Szerk.

s középiskolai igazgatóival buzditó kommentár kíséretében közölte. Logikailag biztos, hogy a hadügyminister engedély formájába öltöztetett tervét a magyar kultuszminister is ismeri. Az is biztos, hogy ez a terv a ministerium falain eddig nem jutott át s már most kifejezzük abbéli reményünket, hogy sohasem fog átjutni. Nem az első, de nem a legkisebb csalódásunk volna, ha a bécsi doktor recipjét a magyar kultuszpatikába is megcsináltatnák. De ha most kotyvasztanak, ajánljuk, hogy ne adják ki. Megmondjuk, miért.

Mielőtt azonban e tervnek pedagógiai szempontból való bírálatához fogunk, el kell ismernünk róla, hogy tetszetős, hogy jóhiszemű és arra vall, hogy a hadvezetőség körében melegebb áramlatok kerekedtek felül, amelyek a hadsereget közelebb akarják vinni a polgárság szívéhez. Hogy emezt nemcsak kényszerrel, hanem meggyőződéssel akarják a hadsereg feladatai iránt fogékonyabbá tenni. Nagyon helyes. Mert ez nemcsak katonai különérdek, hanem államérdek is. De hangsúlyoznunk kell, hogy az államérdek egyszerűsmind a kulturérdeket is fedi, melynek, mint czélnak, fölényesen kell elhelyezkednie a katonai érdek, mint eszköz fölött. Sajnos, a költségvetés ezen igazsághoz megfordított arányban alkalmazkodik. Annál inkább kötelességünk, hogy ezt az elnyomott igazságot minden más téren győzelemre juttassuk. Csak konstatáljuk, hogy a katonai érdek fiainkon és koronáinkon kívül a csendőrséget, a pénzügyőrséget, a rendőrséget, a vasutat, postát, távirót, a galambot, kórházat, kocsinkat lovunkat, automobilunkat, repülőgépünket, szóval még a levegőnket is békében, de főképpen háboruban a hadsereg szolgálatába vonja. Nem mondjuk, hogy rosszul van így, de így van. Vajjon helyes lenne-e, ha az amugy is sanyaru viszonyok közt tengődő közoktatás nehezen feltört barázdáiból csak egyet is átengednénk a katonai érdeknek. Ha a 19-től 42. életévig terjedő védkötelességet a parlament megkerülésével a középiskolai tanulási időre is, mondjuk a 10. életévtől kezdődően állapítanók meg? Széles ez országban nem akad józaneszű ember, aki ezt helyeselné.

Már előre kijelentjük, hogy semmi kifogásunk sincs az ellen, ha bizonyos katonai tájékoztatás a főiskolákba alkalmas módon bevitetnék. Ezt a tan szabadság megengedi és a hallgatóság érdeke, mely a védkötelesség küszöbén vagy azon belül áll, megokoltta teszi.

A középiskolai tanterv azonban tilos terület. Tílalomfájánál a tanárság áll őrzőül, amely magyar bölcseséggel és vendégszeretettel adott szállást a katonai rendszerű nevelésnek, vagy a czéllövészetnek. Határául pedig a testedzés szempontjai által megvont megyét szabta meg. Ugy áll tehát a dolog, hogy aki ezt a határt kiterjeszteni próbálja, az helytelen dolgot követ el s csak a közmondásos tóttal jellemezhető, aki szállásadóját veri ki a házából. Készséggel koncedáltuk, hogy a hadügyminister terve hiszeműjő

szándékon alapszik. Szemrehányás csak azért érheti, mert — legalább nálunk — nem tájékozódott a tanfőrfiak véleménye felől. Ezzel elkerülhette volna a refus kellemetlenségeit. Ha ő nem tette meg, mi meggyünk segítségére a felvilágosítással s nagyon kérjük érdekelt ministertársaival együtt, hogy fogadja azt olyan komolyan, amilyen őszintén nyújtjuk.

Mint az előbb mondottakból kiviláglik, a hadügyminiszter terve ellen legnyom tékosabb elvi kifogásunk az, hogy az oktatás hátrányára van. Megbontja az egységes magyar, békés kulturszellemről áthathott tantárgyat, tért engedve benne partikuláris, idegen és háborus izű befolyásoknak. Olyan tárgyak felé hajtva az ifjuság érdeklődését, melyek a férfikor súlyos privilégiumai. A humántantárgyak, főleg a történelem és a földrajz tisztult perspektívában ugyanis bemutatják azokat, realizálásuk felesleges és káros volna. Ettől óva int az ifjuság lélektana, mely amugy is sok harcziás elemre mutat. A tanárnak elég gondot ad, hogy rugdalózdásait letörje és a sport felé terelje. A hadsereg iránti rokonszenvenek és érdeklődésnek felelőbresztése pedig sokkal jobb helyen van a tanár kezében, aki azt kényszer nélkül amugy is megteszi.

A második, gyakorlati kifogásunk az, hogy a tanulók katonai tájékoztatása a tanítási időt a főtárgyak kárára megröviditené, vagy a tanulók hátrányára megnövelné. Ugyanis a középiskolák legnagyobb része a délelőtti tanításra rendezkedett be, naponta 4—5 órával. Egy-egy játékdélután, vagy melléktárgyra szánt órát leszámítva, a délután teljesen a tanulók pihenésére és másnapi előkészülésére szolgál. Amióta a czéllövést az iskolákba bevezették, több helyen egy másik délután is le van foglalva e czélra. Az utóbbi időkben egyre jobban kultivált szemléltető iskolai kirándulások inkább a délelőttiöket veszik igénybe. Ha a hadügyminiszter tervét az időbeosztás szempontjából vizsgáljuk, érdekes eredményre jutunk. Feltételeznünk kell, hogy a hadügyminiszter ideálja nem a tájékoztatás ötletszerű, vagy alkalmi rendezése, hanem a rendeletében felsorolt katonai ágazatoknak egy alaposan átgondolt program szerint való bemutatása. Ez esetben az illető városok és vidékének hadi intézményeinek és katonaságának számától és fajtájától függ, hogy a tájékoztatás 10—20 alkalomra, kevesebbre-e, vagy többre szorítkozzék. Ezek egyenkint fél, kivételesen egész napos kirándulást jelentenek. Mivel pedig a katonai ténykedések többnyire hétköznapi és délelőtti folynak le, világos, hogy minden egyes alkalommal 4—5 tanítási óráról kellene lemondanunk. Ha a szabad-délután, vagy az iskolai szünnapokat szánnák rá, akkor a másnapi előkészülés, vagy az üdülés vallaná kárát. Aki tudja azt, hogy a tanárnak minden előadási órája s a tanulónak szabad ideje milyen drága, az igazat fog adni nekünk, amikor azt állítjuk, hogy a hadügyminiszter tervének a középiskolai tantervbe való beillesztése nagy nehézsé-

gekbe ütköznék. A katonák is beláthatják ezt, annál könnyebben, mert köztudomás szerint a magasabb katonai reáliskolákban semmiféle katonai tárgy nem foglal helyet. Valószínűleg azért sem, mert a középiskolai tantervük nem engedi.

Azt a nem valószínű esetet feltételezve, hogy a hadügyminiszter csak egészen kivételes, ritka alkalmakra gondol, azt válaszolhatnók, hogy abból még épen semmi haszon sem volna, a hadsereg semmit sem nyerne vele.

Es ugyan mit nyerne, akármelyik esetben a tanuló maga? Semmit. A katonai ismereteket az ifjuságnak csak bizonyos percentje értékesíthetné. Az a pár ifjú, aki aktív katonatiszt akar lenni s az a szintén csekély szám, amely besoroztatása esetén önkéntes vagy közönséges katona lesz. Ezek kedvéért nem érdemes órákat, sőt napokat feláldozni, mert amire szükségük lesz, majd megtanuljuk a katonaságnál. Eldig is megtanulták. Aki nem tanulja meg, annak semmiféle előzetes tájékoztatás nem használ. Arra az ellenérvre is el vagyunk készülve, hogy bizonyos katonai ismeretekre mindenkinek szüksége van. Annak is, aki sohasem lesz katona. De ezen a címen egy csomó általánosabb értékű ismeretre ugyanezt lehetne mondani. Nem volna találó példa, ha a jogi ismereteket említenénk, bár ezekre is szükség van. Ellenben áru- és értékismeretre mindenkinek, a katonának is föltétlen szüksége van. A családapai és állampolgári köteleességek ugyszólván mindenkire fognak hárulni, azokra is, akik nem lesznek katonák. Mégis nem a középiskola tanítja meg rájuk, ami melleleg mondvá, elég hiba. De nem kell tovább mennünk. Azt a kevés alkotmánytani ismeretet, amely a történelemben és a földrajzban be lehet szőni, helyes lenne e oly módon tanítani, hogy például az országgyűlés házába vinnék a tanulókat, épen ülés idején, amikor a képviselők a padokat vagy egymást verik. Avagy elvinnék a választásokra, hadd lássák, mennyi pénz, szesz és szurony kell ahoz, hogy a „legszebb“ polgári jogot illő módon gyakorolhassák. Ugyebár elég az erről szóló rémtörténeteket hallani, máris tisztában lehetünk vele. Ezzel a korai és tulajásba vitt szemléltetés ellen is akarunk érvelni.

A szemléltetés csak akkor hajt hasznót, ha a tanuló érettségéhez van szabva. Ha annyi alapismerte van, hogy megérti a látottakat és így disztigválni tud. Akkor nem fordulhat elő az, hogy olyasmiért lelkesedik, ami nem méltó rá, vagy olyanból ábrándul ki, amit fel sem fogott.

A katonai élet fázisainak szemlélete, különböző érdekességük folytán különböző benyomásokat termelne. Egyben valamennyi hasonló volna; a felületesben. Az alkalmi szemléltetés, mentől sajátosabb szakra irányul, annál veszedelmesebb és rosszabb dilettánsokat nevel. A katona-iskolák megtekintésének még csak volna haszna. Példát adó összehasonlita-

sokra adna alkalmat s kedvet ébresztene az oda való belépésre is. A tudományos intézetek mind Ausztriában vannak, tehát csak osztrák iskolák merithetnek belőlük hasznot. Maradnának a katonai gyakorlatok. Az ifjuság természetesen osztatlan érdeklődéssel fordulna feléjük. Szívesen nézné végig, amikor a gyalogság harcvonalon lő, a tüzérség bombái a levegőben, vagy egy sáncz oldalán robbanak szét, vagy a lovasság rohamra indul. De nem tudva azt, hogy ez miért, milyen seregeloosztással, stb. történik, hogy milyen taktikai szabályok követelik így és nem úgy, figyelmét csak a fény- és hangtűnemények s mozgásból álló festői kép kötné le. Fegyverropogás, ágyúdörgés, harci láрма, izgalmat igen, de tanulságos benyomásokat nem okozhat. A tanulóknak ép oly kevés haszna volna belőle, mint a hadseregnek. Mert az csak nem nevezhető haszonnak, hogy olyan rekrutákat kapna ezentul, aki elmondhatja: „Már láttam gyermekkoromban, amikor katonák mentek, futottak, lőttek, kémlelődték“, stb. Esetleg olyan is akadna, aki hozzáfűzné, hogy az mind „semmi“. Mert gyerekésszel helytelenül ezt gondolta. Azt sem szabad elfelejteni, hogy amit egy negyedik gimnazista ma így lát, hat-hét év múlva már egészen másképp lesz. Akkor pedig — nemde — hiába látta. Értéktelen emlékké válik az egész.

A csataterek szakszerű magyarázatánál pedig többet ér, ha saját tanárjuktól kapják. Szakismeretek nélkül nincs tanulság, ellenben hazafias, lelkesítő elbeszélések egy életre hagyhatnak mély nyomokat.

Az ellen senkinek sem lenne kifogása, ha a hadsereget népszerű, jól illusztrált művekből ismertetnék meg az ifjúsággal. Ez alapos módszer és jobban simul a középiskolai munkához, mint a látványosságok.

Van ennek a kérdésnek még számos pedagógiai részlete, amelyre itt nem terjeszkedhetünk ki. Azonkívül van politikai és hazafias háttere is. Csak jelez-hogy a külföld nemzeti hadseregei, az államnyelv és jelvények érvényesülése tekintetében elsőrendű tényezőkkül állithatók saját ifjúságuk szeme elé. Nálunk nem. Senki se hivatkozzék arra, hogy Ausztriában némelyek hozsannát kiáltottak a hadügyminister terve felé. Ezek csak annak örülnek, hogy csinos érdemeket szerezhetnek „a közös haza osztatatlan és egységes védereje“ körül. Dőreség volna ehhez segítőkészet nyujtani.

B. A.

főgimnáziumi tanár.

Iskolák, főiskolák.

Az ifjúságnak katonai szolgálatra előkészítése Franciaországban. Az 1905. évi védtörvény a kétévi tényleges szolgálattal kapcsolatosan meghatározta, hogy a védkötelezetteket 17. és 20. életévük között a katonai szolgálatra előkészítsék. Az előkészítés munkája eddigelé nagyrészt magántársaságok kezében van,

melyeket az állam pénzzel és más eszközökkel segít. Az állami segély nagyságára és növekedésére szolgáljon például, hogy 1905-ben 400.000 frank áru töltény, 1911-ben pedig 2 millió frank áru töltény bocsátatott az egyletek és társaságok rendelkezésére. A sikeres előkészítés után az ifjak egy állami bizonyítványt kapnak (brevet d'aptitude militaire), melynek alapján a katonai szolgálattal különböző kedvezményekre van igényük. A bizonyítvány tulajdonosa idő előtt három évi szolgálatra jelentkezhetik s a csapattestet is maga választhatja. Ha a szakaszvezetői rendfokozatot el tudja érni és kötelezi magát arra, hogy minden harmadik évben fegyvergyakorlatra vonul be, akkor két évi szolgálat után elbocsátják. Négy havi tényleges szolgálat után tizedessé, kilericz havi szolgálat után szakaszvezetővé léphet elő.

Azok az egyletek, ahol az előkészítési bizonyítványok megszerezhetők voltak, mindeddig főleg nagyobb városokban alakultak. Ujabbban a vidék népét is belevonják ebbe az előkészítésbe, mert kisebb városokban fiókegyleteket alakítanak, melyek mind állami segítyt kapnak. A tanulók számát bizonyára szaporítani fogja az ujtás, hogy oly hallgatók, kik a hadseregbe lépésük után igen jól felelnek meg, 500 frankig menő pénzajándékokat kapnak.

Legujabbban az agol Boys Scouts-ok mintájára is alakulnak egyletek, melyek 11—19 éves ifjak előkészítésével foglalkoznak. A központi vezetőség Párisban van. Ez egyletben is a kiképzés végével bizonyítványt adnak (diplôme des débrouillards), mely hasonló kedvezményekre jogosít, mint a többi egyletek bizonyítványa. Kíváncsú azonban, hogy az egyletek a közös cél javára egymással összhangban dolgozzanak.

Az iskolának s a hadseregnek összműködéséről.

A nevelés alapelvei ugy az iskolában, mint a hadseregben, megváltoztak. Ma mindkét helyen az önálló és öntevékeny egyéniség kifejlesztése a nevelés célja. Ezen elvek mellett a fegyelemnek semmiképp sem kell háttérbe szorulnia s így a tisztnek és a pädagogusnak működése voltaképen azonos.

E gondolatokból kiindulva, Meyer német százados, a századához bevonuló ujonczok nevelését illetőleg — felhasználva az iskolák tapasztalatait — igen jó eredményeket ért el. Eljárása a következő volt: Minden ujoncztól megkérdezte, hol járt iskolába s ezen iskolákba tudakozó-ívet küldött. A tudakozó-ív kérdőpontjai eléggé kimerítőek voltak s ennek daczára a megkérdezett iskolák sok esetben még bővebben válaszoltak. A tudakozó ívben felvilágosítást adtak az illető erkölcsi magatartásáról, figyelméről, rendszertetéről, gondolkodó és ítélőképességéről, emlékező tehetségéről és előadó képességéről. A nyomtatványban hely volt az illető jellemének ismertetésére is, melyben az egyén hajlamairól, akaraterejéről, modoráról, bajtársiasságáról lehetett felvilágosítást adni. Tágas rovat maradt még a „különös megjegyzések“ számára

is, ebben az illető egyéniségét befolyásoló különös viszonyok említették meg, így például súlyos sorscsapások, betegség, fontosabb élmények, utazás stb. Az egyes iskolák és tanítók helyes felfogására és lelkiismeretességére vall, hogy e sok pontot tartalmazó tudakozó ívek mind részletesen kitöltve kerültek vissza.

Kétségtelen, hogy az egyéniséghez alkalmazott bánásmód e tudakozó ívekben kitűnő támpontot nyert. Bizonyos azonban, hogy a tudakozó ívek — mivel csak az ujonczok bevonulása után küldetnek szét — rendszerint későn érkeznek. Czélszerű volna ily íveket idejekorán, tehát még az ujonczok bevonulása előtt szétküldeni, ezáltal a korlátlan beérkező tudakozó ívek alapján az ujonczczal valóban egyénisége szerint lehetne bánni. Igaz, hogy ez az eljárás fáradsággal jár, de igen gyümölcsöző lesz akkor, ha a megfelelő kiképző személyzettel rendelkezünk, ha az ujonczokat a nekik megfelelő értelmes altisztekhez oszthatjuk be. Meyer német százados sajnálattal állapítja meg, hogy az altisztek közül ma még keveset találunk, akik nevelőkül kiválóan alkalmazhatók volnának, de igen örvendetes tapasztalatai voltak a fiatal alantós tisztelnél, kiknél e téren igen finom érzéket és tapintatot észlelt.

A tudakozó ívek idejekorán való szétküldése csak úgy volna lehetséges, ha a polgári hatóságok az állítási lajstromok kitöltése alkalmával a végzett iskolák megnevezését is felvennék. Ez sok gondos századparancsnok munkáját könnyítené meg.

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club a Reáltanoda utcai főreáliskola tornatermében tartja minden hétfőn, szerdán és pénteken este 1/27—9 óráig Zágoni Dezső tornatanár, a club művezetője vezetése mellett a tornaórákat.

A tornázással kapcsolatban az athléták téli tréningjére is nagy gond fordítatik, a club ezuton is felhívja athlétáit, hogy a tornaórákon jelenjenek meg.

Athletika. Torna. Vivás.

A Magyar Olimpiai Bizottság ülése. A MOB. végrehajtó bizottsága január hó 23-án este tartotta ülését Muzsa Gyula országgy. képviselő elnöklésével, aki bejelentette, hogy dr. Friedrich Nándor, a Magyar Labdarugó Szövetség alelnöke és az olimpiai szakosztály előadója, megmaradt lemondása mellett és kérte, hogy arra való tekintettel, hogy Friedrich ezt a szándékát már nem másíthatja meg, lemondását a bizottság sajnálattal vegye tudomásul. A bizottság a lemondást tudomásul vette és egyben felkérte Friedrich Nándort, hogy mint a bizottság tagja, munkásságával továbbra is vegyen részt az ügyek intézésében. A lemondással kapcsolatban elhatározta a bizottság, hogy felhívást intéz a Labdarugók Szövetségéhez, hogy a szakosztályba előadót küldjön ki. Beterjesz-

tette az elnök a Magyar Labdarugó Szövetségnek azt a jelentését, amely szerint az előadói tisztséggel ideiglenesen dr. Steiner Hugót, a szövetség főtitkárát bizza meg.

Muzsa Gyula elnök ezután a Stockholmban tett utazásának tapasztalatairól számolt be. Majd részletesen ismertette Stadiont és bemutatta a bizottságnak az összes sportágak versenyének szinteréről felvett fényképeket. Bejelentette továbbá, hogy a külföldi sajtó részére összesen 80 helyet tartanak fenn, amelyből sikerült a magyar sajtó részére hat helyet rezerváltatni. Szólt ezután a versenyekről és a leendő nyári konferencián tárgyalandó határozatokról. Előadását a bizottság nagy tetszéssel fogadta és a magyar sport érdekében kifejtett nagyarányu munkásságáért és fáradozásaiért köszönetet mondott.

Friedrich Nándor, mint az ötös bizottság előadója, betérjesztette a kiküldetésének ügyében a bizottság jelentését. A bizottság az egyes szakosztályok által 66.000 korona összegben bejelentett igényeket redukálta a rendelkezésre álló 44.000 koronára. Az ötös bizottság az egyes sportágak kiküldőinek számát és költségét a következőképen kontemplálja: football — ; uszás tizennégy ember 7715 korona 50 fillér; athléta husz ember 9457 korona; birkozó tiz ember 5254 korona; vivó tizenkét ember 6204 korona; lawn-tennis 500 korona; tornászoknak 4000 korona; evezősöknek 8000 korona; kerékpár — ; czellövők 2000 korona; sajtó és titkár 1715 korona. Összesen 44.943 korona 50 fillér. A bizottság tárgyalta a betérjesztett javaslatot és Stankovics Szilárd és dr. Nagy Béla hozzászólása után elhatározta, hogy arra való tekintettel, hogy ezeket az adatokat nem sportszempontról állították össze, hanem tisztán a lakások lefoglalására vonatkoztak, a végleges döntést a bizottság sportszempontról megtárgyalva, a további üléseken fogja elintézni. A bizottság legközelebb február 13-án és 27-én fog ülésezni.

Muzsa Gyula elnök bemutatta a kultuszministerium átiratát, amelyben a kiküldetésről és az arra beosztott összegekről elszámolást kér. A bizottság az átiratban kifejtett kívánságnak csak akkor tesz eleget, ha a próbaversenyeket már megtartották, tehát azok után a versenyek után, amelyek tisztázni fogják a versenyzők végleges kiküldetését. Ugyancsak átiratban tudatta a kultuszministerium, hogy a pótlólag kért 10.000 koronát a kiküldetés céljaira nem adja meg. Az átirat végső passzusában arra utal a közoktatásügyi ministerium, hogy csakis győzelmi eséllyel bíró versenyzőket küldenek ki. A bizottság a minister átiratát fájdalommal vette tudomásul.

Felolvasás a külföld sportjáról. Stankovits Szilárd, a Magyar Athletikai Szövetség titkára, nagyérdemű előadást tartott a Spárta Athletikai Club helyiségében. A felolvasást a klub tagjain kívül nagyszámu érdeklődő közönség hallgatta végig. Stankovits a külföldi

utazásai alatt szerzett sporttapasztalatairól beszélt és ezenkívül számos érdekes epizódot adott elő a magyar és külföldi sport történetéből. Előadásában különösen olyan dolgokra terjeszkedett ki, amelyek a magyar közönség előtt még kevésbé ismertek. Így például részletesen ismertette a Berlin mellett lévő Grünwaldban létesített erdei játszótér berendezését, az ugyanott létesítendő stadion terveit, a kopenhágai sport-parkot, a drezdai kiállítás sportberendezéseit, a düsseldorfi sport-kikötőt, a tavalyi düsseldorfi nagy tornaünnepély lefolyását, továbbá Mannheimban, Antwerpenben, Birminghamban szerzett tapasztalatait. A hallgatóság különösen nagy érdeklődéssel fogadta az Antwerpen belső utcáiban rendezett atletikai versenyek leírását. Majd rátért a felolvasó London különböző sportnevezetességeinek, a henleyi evezősversenyeknek, a Newyork Athletic Club beléletének ismertetésére és közben tüzetesen jellemezte az egyes népfajok fizikai tulajdonságait és sportbeli rátermettségét. Az érdekes előadást az egybegyűlt előkelő hallgatóság lelkes éljenzéssel honorálta. Dr. Mártonffy Miklós, a Sparta Athletikai Club elnöke, köszönetet mondott Stankovitsnak szép előadásáért.

Gerentsér memorial. A BEAC. legutóbb tartott vívó-szakosztályi ülésén kimondotta, hogy a Kolozsvári egyetemi Athletikai Clubot tízéves fennállásának alkalmából üdvözli, a testvéregyesület versenyén képviselteti magát és egyben a maga részéről elhatározta, hogy a KEAC egyik megalapítójának, dr. Gerentsér László budapesti tudományegyetemi vívómes-

ternek, tíz esztendő vívómesteri működését jubiláris emlékverseny megrendezésével teszi emlékezetessé. A testnevelés minden ágában tudományos működést kifejtő és elsőrendű atletikai szakirónak elismert dr. Gerentsér László 1900 őszén kezdte meg Kolozsvárott működését és rövid egy esztendő után dr. Pisztor Mórrel folytatott vállvetett munkája eredményeként megalakult a KEAC, ahol oly neves vívókat képezett ki, mint Posta, Repeczky László és Andor, Vértess főhadnagy, Czenker vívómester. Hét évi sikerekben gazdag munka után dr. Klupathy Jenő egyetemi tanár kitűnő sportérzéssel felismerve Gerentsér László jelentőségét, a vívósportot alig kultiváló BEAC számára megnyeri őt és azóta tényleg óriási mértékben fellendült a főiskolai vívósport. A BEAC a folyó tanévben költözött át modern, kényelmes új otthonába, amely a higiéniai követelményeknek teljesen megfelel. Ma már a BEAC hatalmas vívógárdával rendelkezik és felküzdötte magát az igazán számottevő sportegyletek közé.

A Magyar Vivómesterek Egyesületének január 21-én folyt le a Nemzeti Torna-Egyesület vívótermében ezidei 2-ik házi vívóversenye a következő eredménnyel:

Ifjúsági kardverseny, két mérkőzés után a döntőben:

1. Csery Miklós (Rákossy-iskola).
2. Szénássy István (Rákossy-iskola).
3. Weisz Ernő (Santelli-iskola).
4. Vértess Sándor (Bach-iskola).
5. Berger János (Bach-iskola).

Felnőttek vitórversenye:

1. Szinte László (Horváth Sándor-iskola).
2. Dr. Ruzs Imre (Horváth Sándor-iskola).
3. Baumgarten Mihály (Horváth Sándor-iskola).

VADÁSZFEGYVEREK

TELEFON

112 69

! Csakis elsőrendű gyártmányok !

Flobertek, pisztolyok, revolverek, sport,
.: utazási cikkek és távcsöveket .: :
csekély havi törlesztésre

szállít

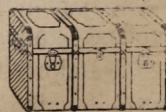
NOWOTNY J.

prágai fegyvergyáros budapesti telepe
Budapest, VI., Nagymező-utca 21.

Kérjen főárjegyzéket!

TELEFON

112 - 69

A M. KIR. ÁLLAMVASUTAK TÉLI MENETRENDJE.

A vonatok INDULÁSA Budapest keleti p. u.-ról.

Ervényes 1911 október 1-től.

Ervényes 1911 október 1-től.

A vonatok ÉRKEZÉSE Budapest keleti p. u.-ra.

Délelőtt					Délután				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	hová	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	hová
1110	5	45	sz.v.	(Balatonfüred, Tapolca)	612	12	20	sz. v.	Arad, Tövis, M.-Sziget
310	5	50	>	Hatvan	1008	12	20	>	(Zágráb, Fiume, Bród, Sarajevo)
22	6	20	>	Bicske	314	12	30	>	Hatvan
302	6	25	gy. v.	Ruttka, Poprad-Felka	10	12	35	>	Szombathely, Wien
8	6	40	sz. v.	Wien, Graz, Sopron	912	12	50	>	Ujvidek, Bród
1502	6	45	gy. v.	Kassa, Csorba	1504	1	20	gy. v.	Kassa, Poprad-Felka
1506	6	55	sz. v.	Kassa, Csorba	316	1	35	sz. v.	Gödöllő
1002	7	00	gy. v.	(Fiume, Torino, Róma, Pécs, Vinkovce)	1304	1	40	gy. v.	Fehring, Graz, Arad, Bukarest
602	7	05	>	Arad, Brassó	604	2	00	>	Wien, Paris
906	7	10	>	Belgrad, Sofia	4	2	05	>	(Satoraljaújhely, Lemberg, Kassa)
402	7	20	>	(Stryl, Lemberg, Maramaros-Sziget)	404	2	15	>	Kiskőrös
1302	7	25	>	Fehring, Graz, Triest	916	2	20	sz. v.	Hatvan
312	7	30	sz. v.	Gödöllő	318	2	20	>	Pécel
908	7	45	>	Belgrad, Sofia, Bród	320	2	30	>	Bicske
608	8	00	>	Arad, Brassó	26	2	30	>	Szolnok
406	8	10	>	Munkács, Lawoczne	512	2	40	>	Tapolca, Sarajevo
508	8	20	>	Kolozsvár, Brassó	1902	2	55	gy. v.	Ruttka, Berlin
1906	8	25	>	Tapolca, Eszék, Bród	304	3	00	>	(Belgrad, Konstantinápoly)
306	8	35	>	Ruttka, Berlin	904	3	20	>	Paks
1706	8	55	>	(Maramaros-Sziget, Stanislau)	1022	3	30	v. v.	Komárom
2	9	20	gy. v.	Wien, Sopron	18	4	25	sz. v.	Gödöllő
24	11	55	sz. v.	Bicske	322	4	25	>	Arad, Tövis
					606	5	00	gy. v.	Miskolc
					410	5	10	sz. v.	(Győr, Sopron, Szombathely, Wien)
					6	5	15	gy. v.	Gödöllő
					324	5	20	sz. v.	Nagykátá, Szolnok
					514)	5	40	>	Ruttka, Berlin
					30	5	55	>	Szabadka, Topolya
					914	6	05	>	(Zágráb, Fiume, Róma, Napoli)
					1004	6	15	gy. v.	Kolozsvár, Brassó
					510	6	15	sz. v.	Pécel
					326	6	25	>	Hatvan
					328	6	40	>	Kunszentmiklós-Tass
					918	6	45	>	Nagykátá, Szolnok
					516)	6	55	>	Bicske
					28	7	00	>	M.-Sziget, Stanislau
					1708	7	10	>	Győr, Triest
					16	7	20	>	Hatvan
					332	7	35	>	Zágráb, Fiume
					1006)	7	40	gy. v.	Kassa, Csorba
					1508	8	00	sz. v.	Pécs, Bród
					1908	8	25	>	Gödöllő
					334	8	40	>	Szolnok
					518)	9	05	>	Győr, Graz
					1306	9	15	>	Arad, Brassó
					610	9	30	>	Kassa, Csorba
					1510	10	00	>	Pécel
					336	10	05	>	Belgrad, Sofia
					910	10	10	>	Fiume, Napoli
					1010	10	25	>	Kassa, Lemberg
					408	10	25	>	Szombathely, Wien
					12	10	50	>	Ruttka, Berlin
					338	11	10	v. v.	Arad, Debrecen
					614	11	25	sz. v.	Kassa, Szerencs
					422	11	35	v. v.	

1) Nagykátától Szolnokig csak szombaton közlekedik.

2) Csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

3) Csak szombaton közlekedik.

A vonatok indulása
Budapest-Józsefvárosról
Délután.

330 7 05 sz. v. Gödöllő

Délelőtt					Délután				
vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan	vonat-szám	óra	perc	vonat-neme	honnan
339	5	10	v. v.	Berlin, Ruttka	323	12	10	sz. v.	Gödöllő
645	5	20	tszsz.	Debrecen, Nvárad	611	12	30	>	Bukarest, Arad
309	5	30	sz. v.	Hatvan	911	12	40	>	Ujvidek
1905	5	30	>	Bród, Eszék, Pécs	301	12	50	gy. v.	Berlin, Ruttka
600	5	45	>	Brassó, Arad	903	1	00	>	Konstantinápoly, Bród
909	5	45	>	Sofia, Bród, Belgrad	401	1	05	>	Satoraljaújhely
19	5	55	>	Torbágy	7	1	10	sz. v.	Wien, Sopron
313	6	00	>	Pécel	601	1	25	gy. v.	Bukarest, Arad
17	6	05	>	Komárom	1	1	30	>	London, Paris, Wien
1707	6	15	>	Stanislau, M.-Sziget	1901	1	40	>	Sarajevo, Bród
11	6	25	>	Wien	1301	2	10	>	Graz, Fehring
407	6	30	>	(Lemberg, Kassa, Maramaros-Sziget)	325	2	15	sz. v.	Hatvan
1007	6	50	>	Fiume	1501	2	30	gy. v.	Lemberg, Kassa
315	6	50	>	Gödöllő	327	4	20	sz. v.	Pécel
1505	7	00	>	Csorba, Kassa	329	5	25	>	Gödöllő
1305	7	10	>	Graz, Fehring	15	6	25	>	Győr
509	7	20	>	Brassó, Kolozsvár	3	6	35	gy. v.	Wien, Graz
919	7	25	>	Kunszentmiklós-Tass	507	6	40	sz. v.	Brassó, Debrecen
317	7	30	>	Gödöllő	421	6	55	v. v.	Szerencs
319	7	40	>	Hatvan	907	7	20	sz. v.	Sofia, Belgrad, Bród
21	7	45	>	Bicske	607	7	25	>	Bukarest, Arad
1003	8	00	gy. v.	Róma, Triest, Fiume	305	7	35	>	Berlin, Ruttka
1509	8	15	sz. v.	Csorba, Kassa	25	7	45	>	Bicske
1021	8	20	v. v.	Paks	405	8	00	>	Lawoczne, M.-Sziget
515	8	35	sz. v.	Bukarest, Kolozsvár	1009	8	05	>	Fiume, Bród, Pécs
321	8	45	>	Hatvan	1705	8	20	>	Stanislau, M.-Sziget
13	9	20	>	Győr	9	8	45	>	Wien, Graz
307	9	25	>	Berlin, Ruttka	1507	8	50	>	Csorba, Kassa
1005)	9	35	gy. v.	Fiume, Tapolca	27	9	00	>	Bicske
913	9	55	sz. v.	Szabadka	331	9	10	>	Pécel
5	10	05	gy. v.	(Bruck-K., Szombathely, Sopron)	303	9	20	gy. v.	Berlin, Ruttka
409	10	20	sz. v.	Miskolc	29	9	25	sz. v.	Triest, Szekesfehervár
23	10	45	>	Bicske	1001	9	35	gy. v.	Róma, Fiume
605	11	25	gy. v.	Arad	603	9	35	>	Brassó, Arad, Stanislau
					915	9	45	sz. v.	Kiskőrös
					403	9	55	gy. v.	Lemberg, M.-Sziget
					905	10	00	>	Sofia, Belgrad
					1303	10	10	>	Graz, Triest
					333	10	25	sz. v.	Gödöllő
					517	10	35	>	Nagykátá
					1503	10	50	gy. v.	Csorba, Kassa
					1907	10	55	sz. v.	(Vinkovce, Pécs, Tapolca)

1) Fiumé. Agony-Pusztaszabolcsig csak bezárólag október 31-ig és február 15-től közlekedik.

2) Csak hétfőn közlekedik.

A vonatok érkezése
Budapest-Józsefvárosra.
Délután.

511) 4 40 sz. v. Tapióscsü-Tapióscsü
513 5 00 > Nagykátá
311 5 50 > Gödöllő
917 6 > Kunszentmiklós-Tass

